

Mýty, predsudky a fakty o posunkovom jazyku I

- ★ **Nie je pravda, že posunkový jazyk je druhom pantomímy.** Posunkový jazyk má svoj vlastný jazykový systém. Posunkuje sa len v ohraničenom priestore. Pantomíma je hra celým telom a rozumie jej každý človek. Keby bol posunkový jazyk formou pantomímy, nepočujúci by sa mohli bez problémov dorozumievať s počujúcimi aj prostredníctvom abstraktných pojmov či arbitrárnych posunkov, a to bez potreby tlmočníka.
- ★ **Nie je pravda, že posunkový jazyk je medzinárodný.** Takmer každá krajina má svoj vlastný národný posunkový jazyk. U nás je to slovenský posunkový jazyk, skrátene SPJ. Nepočujúci z rôznych krajín sa však dokážu dohovoriť, pretože jednotlivé posunkové jazyky majú omnoho viac spoločných prvkov (napríklad ikonické posunky, gramatiku, využívanie mimiky a priestoru) než hovorené jazyky.
- ★ **Nie je pravda, že posunkový jazyk nemá gramatiku.** Posunkový jazyk má svoje vlastné gramatické pravidlá – rovnako ako iné jazyky. Slovenský posunkový jazyk patrí medzi analytické jazyky, ako sú čínština, vietnamčina, angličtina, francúzština, a polysyntetické jazyky, ako sú indiánske jazyky a niektoré paleoázijské jazyky.
- ★ **Nie je pravda, že slovenský posunkový jazyk je vizualizovaná slovenčina, nehovorený variant slovenčiny alebo manuálny „prepis“ slovenčiny.** Slovenský posunkový jazyk nielenže vyzerá inak, ale má aj vlastné gramatické pravidlá, ktoré sa líšia od gramatiky slovenčiny.
- ★ **Nie je pravda, že posunky posunkového jazyka sú gestami.** Gestá patria medzi nástroje neverbálnej komunikácie, zatiaľ čo posunky sú súčasťou verbálnej komunikácie. Posunok sa v porovnaní s gestom dá analyzovať na päť častí: tvar ruky/rúk, umiestnenie posunku v priestore (miesto artikulácie), pohyb ruky/rúk, orientácia ruky/rúk a nemanuálne prostriedky (mimika, pozície a pohyby hlavy a hornej časti trupu). Skúste vyjadriť gestami abstraktný pojem *kvalifikácia*. Posunkom to zaiste dokážeme.
- ★ **Nie je pravda, že posunkový jazyk je nástrojom neverbálnej komunikácie.** Pojem *verbálny* si väčšina ľudí vysvetľuje ako vyslovovaný. V skutočnosti však slovnému vyjadreniu rozumieme – posunkový jazyk je verbálny, ale nezvukový, nonvokálny jazyk.
- ★ **Nie je pravda, že na komunikáciu v posunkovom jazyku stačí používanie prstovej abecedy.** Prstová abeceda, ktorá môže byť na Slovensku jednoručná alebo dvojručná, vyjadruje jednotlivé písmená tvarom prstov, podobne ako písaná forma jazyka. Používa sa najmä pri krstných menách, priezviskách, cudzích slovách a menej známym vlastným podstatným menám.